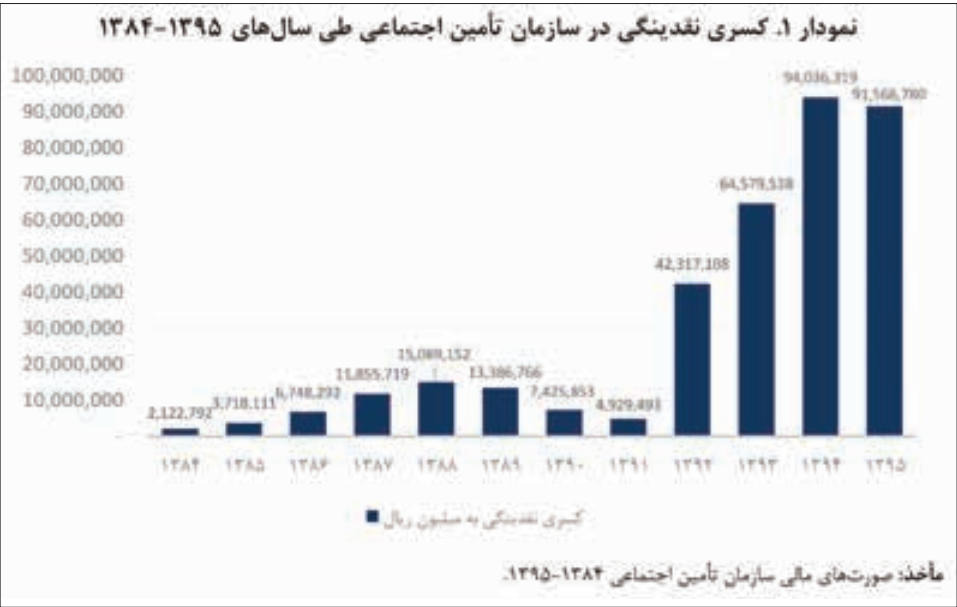

مهر - وزیر تعاون از بررسی لایحه اصلاح قانون کار در شورای عالی کار خبر داد و گفت: پس از این که این لایحه در مجلس گذشته به دولت استرداد شد، برای رفع ایرادها و اشکالات، دوباره لایحه را شورای عالی کار از جاع دادم تا پس از رفع نواقص و جلب نظر طرف های ذی نفع و تأیید نهایی در دولت به مجلس ارسال شود. ربیعی افزود: با توجه به شرایط شغلی فعلی، به طور حتم بررسی لایحه اصلاح قانون کار با سرعت بیشتری انجام می شود.

لایحه اصلاح قانون کار به شورای عالی کار برگشت

و بهبود سرمایه گذاری را امکان ناپذیر است و یا در حل مسئله ایجاد شده موثر نیست. این مرکز در زمینه اقدامات فوری توصیه کرده است که دولت لازم است اصلاحات فنی، ساختاری و پارامتریک را به شرح زیر در حوزه تامین اجتماعی انجام دهد.

افزایش ۳۰ برابری هزینه‌های اداری!
از منظر نظری و اجرایی، به کاهش هزینه‌های اداری برای افزایش بازدهی سازمان می‌توان به دو روش دست زد. هزینه‌های اداری در سال ۱۳۹۱ از هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۳۱ هزار میلیارد در سال ۱۳۹۵ رسیده است. از دیگر راهبردها در این زمینه می‌توان به مدل‌سازی تحول دولت در دولت در سازمان‌ها، سرمایه‌سازی بخش خصوصی، گذار از برای حساب کردن در نفعان و مدیریت سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها و اصلاح بخش درمان به نوعی که منجر به تناسبات هزینه‌های این بخش‌ها به هزینه‌های تولید نظیر سلامت شود، اشاره کرد. از منظر ساختاری نیز باید یاد بازنگری جدی در تکالیفی داشته‌باشد که بر عهده این سازمان، آن‌هم خارج از قواعد اقتصاد بیمه گذاشته‌اند است. پرداخت بدهی‌های دولت به سازمان تأمین اجتماعی، لغو تدریجی و پلکانی معافیت‌های بیمه‌ای اجرامی، برپه‌زای تصویب بازنشتی‌های زود هنگام و اصلاح واقعی ساختار اساسنامه‌ای این سازمان به طوری که وجهه‌برنگ دولتی در آن به سه جنبه واقعی دولت، کارفرمایان و کارگران تغییر یابد، از دیگر راهکارهای پیشنهادی است. از جنبه‌های امن‌تر نیز ساختار تأمین اجتماعی نیازمند اصلاحات جدی در این زمینه که برخی از آنها طایعه‌بند تدریجی اتفاق بیفتند، در این زمینه می‌توان به افزایش حد درج سنوات پرداخت بیمه برای بازنشتی، اصلاحات در نظام بیمه‌ای بازنشتی برای بیمه‌شدگان جدید (از قبیل افزایش تدریجی سن و سابقه کار و بازنشتی) و طول دوره مبنای محاسبه مزایای مستمری (استمری) اشاره کرد.

طرح ها و مقررات متعدد آور بسیاری که به اصول و قواعد
ایمی از سازمان داشته (دولت) کار کارشناسی کافی به
بررسی آن به انجام نشده، طی سال های اخیر وضع شده
اند که با اضافی را بر تعددات این سازمان جمع کرده
اند. بر داخت نکردن تعددات قانونی دولت یکی دیگر از
مغشوب موثر بر بحران پیش روی سازمان تامین اجتماعی
مغشوب می شود. بر این اساس، بدین های دولت به
سازمان تامین اجتماعی از حدود ۳۵ هزار میلیارد تومان
در سال ۱۹۰۰ اکنون به حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومان
رسیده است. از سوی دیگر، سرمایه گذاری های کارآمد
در سازمان تامین اجتماعی که معده آن در سازمان شستنا
متمم کر است، از چالش های قابل توجه در این سازمان
است. بر اساس آخرین اطلاعات مالی ارائه شده در
سازمان تامین اجتماعی و شستنا، نظر از ۳۳۰۰۰ حدود
درصد سرمایه گذاری ها ناشی از رد دیون دولت به تامین
اجتماعی بوده و ۴۱ درصد آن ناشی از سرمایه گذاری
ای ایجاد و خریداری شده است. در حالی است که
از منظر سودآوری، تنها ۲۶ درصد از سود شستنا ناشی از
شرکت های رد دیونی و بیش از ۷۴ درصد سود، ناشی از
شرکت های خریداری و ایجاد بوده است، در کنار این
عوامل می توان به افزایش هزینه های درمان، افزایش کلی
ترجیحکاری در سال های اخیر، افزایش تعداد جمعیت غیر
مستفاد (حدود ۶ درصد از جمعیت در سن کار، غیر فعال
هستند)، افزایش مدیریت صحیح در سازمان تامین اجتماعی
و افزایش باز نشتنگی های پیش از موعد اشاره کرد.

■ راهکارهای خروج از بحران

بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس حاکی از آن است که نیاز به اصلاحات فوری در نظام تأمین اجتماعی به شدت احساس می‌شود. در این میان، راهکارهای گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی، کاهش تعداد مستمری بگیران، کاهش میزان مستمری‌ها، افزایش حق بیمه‌ها

است. این شاخص از تقسیم تعداد بیمه‌سازان اصلی بر تعداد مستمری‌بگیران حاصل می‌شود. بدیهی است هر چه این شاخص بیشتر باشد، بیانگر وضعیت بهتر سازمان بیمه گر خواهد بود. اما مروری بر وضعیت سازمان تامین اجتماعی در ۴۰ سال گذشته نشان می‌دهد که شاخص پادشهری این سازمان از ۲۵/۸۲ درصد در سال ۱۳۴۰، ۵۶/۶۲ درصد در پایان سال ۹۵ رسیده است. به عبارت دیگر، در سال ۱۳۴۰ از محل دریافت بیمه‌پرداز ۵۶/۶۲ درصد از حقوق و مزایای یک مستمری‌بگیر پرداخت می‌شد، اما هم‌اکنون دریافت حق بیمه پنج بیمه‌شده اصلی، حقوق و مزایای یک مستمری‌بگیر را تامین می‌کند. طبق پژوهش‌های صورت گرفته در باره سازمان تامین اجتماعی، اگر شاخص پشتیبانی به کمتر از ۶/۳۷ برآید تقلیل باید در ابعادی

بود بر اساس منابع نقدی حاصل از دریافت حق بیمه، به تعهدات قانونی خود عمل کند و اگر این شاخص از ۵/۳۵ نفر کمتر شود (که با شرایط کنونی فاصله کمی دارد)، پرداخت کلیه تعهدات به ویژه بدهی های دولت کفاف مصارف این سازمان را نخواهد داد. پیش بینی می شود این شاخص در ۱۰ سال آینده، تا چهار نفر نیز تنزل یابد.

افزایش مستمری بگیران در مقابل بیمه‌شدگان
تقریباً نُه‌ده‌ه‌دات دیگر پیش‌روی سازمان تأمین اجتماعی را باید در تحولات جمعیتی و بازار نیروی کار جست و جو کرد. در این زمینه، یکی از عارضه‌های مهم، افزایش مستمری بگیران در مقابل بیمه‌شدگان است. به‌طوری‌که در سال ۸۸ تا ۹۵، تعداد مستمری بگیران سازمان تأمین اجتماعی به‌طور متوسط بیش از دو برابر بیمه‌شدگان اصلی آن افزایش داشته است. یکی از دلایل یادشده در این زمینه، به‌ویژه از سال ۸۹ تا ۹۰، به تعدیل قانون پراشتی است.

روشنه‌های چران

کنون طیف گسترده‌ای از عوامل بر تعمیق مسئله تاملین اجتماعی در کشور سایه افکنده است. در این زمینه، از منظر تحولات جمعیتی می‌توان به بالا رفتن سن امید زندگی در کشور (در مقابل سن ناشنختگی) و تغییر اسیماهی جمعیت پیمه پردازان و مستمری بگیریان در سال‌های آتی اشاره کرد. به عبارتی در حدود ۵۰ سال آتی، موج افزایش جمعیت در اوایل انقلاب، به سن ناشنختگی خواهد رسید و از آغازی دوباره برای چرانی به مراتب بزرگ‌تر در چران کنونی است. از سوی دیگر قوانین،

بحران نقدینگی
اگرچه امروزه نقدینگی به مسئله بسیاری از سازمان‌های توسعه‌یافته اجتماعی در جهان تبدیل شده است، با این حال، آمارها قاطعاً در مورد بحران اجتماعی ایران نشان دهنده مشکل نبودن این مسئله است. نمودار شماره یک میزان کسری همان گونه که در این نمودار پیداست، بحران نقدینگی که ناشی از پیشی گرفتن مصارف از منابع در این سازمان است، از سال ۹۲، به وفزونی نهاده و در سال ۹۵ به بیش از ۹ هزار میلیارد تومان رسیده است. این در حالی است که پیش‌بینی‌ها حاکی از این است که روند کسری نقدینگی این سازمان ادامه دارد و به عنوان مثال در سال ۱۴۰۴، این رقم به بیش از ۱۸ هزار میلیارد تومان خواهد رسید.

میزان کم‌داری‌ها

صندوق‌های با بیمه گر بازنشستگی از نظر تاثیر گذاری بر شاخص های کلان اقتصادی، در همه کشورها جزو پاهای مهم می‌باشد و شمار می‌روند. مهم‌ترین شاخص‌های ارزیابی اندازه صندوق‌ها در اقتصاد یک کشور، نسبت مجموعه دارایی‌های آن‌ها به تولید ناخالص داخلی است. این روند در سال‌های گذشته به طور کلی صعودی بوده و در کشورها با توسعه یافته‌تر، ارقام بالاتری است. به طوریکه بر اساس اطلاعات ارائه شده در سال ۲۰۱۵، این نسبت برای هلند ۱۸۳ درصد و برای ایالات متحده آمریکا حدود ۲۱۱ درصد (به عنوان بالاترین نسبت‌ها در دنیا) ذکر شده است. با این حال این نسبت برای این صندوق‌های بازنشستگی ایران، کمتر از ۲۰ درصد مطرح شده است که نشان دهنده میزان کم دارایی این صندوق‌ها در مقایسه با کشورهای دیگر دریاست. از سوی دیگر، طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، سازمان تأمین اجتماعی ایران اوراق ۶۰ ساله، تعهدات بدون اندخته خواهد داشت. صندوق بین‌المللی پول این تعهدات را با تولید ناخالص داخلی کشور مقایسه کرده که بر این اساس، تعهدات بدون ذخیره سازمان تأمین اجتماعی در سال ۲۰۸۰، معادل ۲۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد بود. این بدان معنی است که این اوراق اقوامی، هیچ بهبودی در مدیریت تأخیر، برای رفع شفاف‌دیندگی کسری‌های آتی سازمان تأمین اجتماعی قلمت نمی‌کند.

یکی از شاخص‌هایی که وضعیت جمعیتی صندوق‌های بیمه‌ای را به خوبی به تصویر می‌کشد، شاخص پشتیبانی

یابند، احتمال ورشکستگی مالی سازمان تأمین اجتماعی در دهه آتی بسیار زیاد است. همچنین دامنه این بحران در صورت جدی گرفته نشدن به حدی خواهد بود که شاید دولت نیز توان مداخله و مدیریت آن را نداشته باشد. با همه مطالب مهم این گزارش را مرور می‌کنیم.

چند صندوق بازنشستگی در کشور داریم؟
 شاید خیلی‌ها تصور کنند که سازمان تامین اجتماعی و صندوق بازنشستگی کشوری، تنها سازمان‌های بیمه‌گر در این حوزه‌اند. ضمن تصحیح این تصور باید گفت که هر یک از این نظام‌های بازنشستگی در کشور ما چهار صندوق دارد.
 ۱- صندوق کوچک تشکیل شده است. این صندوق هادیر مجموعاً ۵۵ میلیون نفر را تحت پوشش خود دارد که حدود ۶۹ درصد جمعیت کشور به حساب می‌آیند.
 ۲- جدول زیر، تعداد افراد تحت پوشش اصلی و تبعی این صندوق‌ها آمده است:

همان گونه که در جدول مشاهده می شود، سازمان تامین اجتماعی حدود ۴۱ میلیون نفر از جمعیت کشور را تحت پوشش خود دارد و آمار افراد تحت پوشش آن حدود ۳/۵ برابر کل صندوق های دیگر است. در ادامه، به ابعاد بحران در این سازمان که کم و بیش دامن گیر دیگر سازمان ها در این حوزه نیز شده است اشاره می شود.

نام صندوق	تعداد بیمه شده اصلی	تعداد مستمری بگیر اصلی	کل نفقات تحت پوشش
سازمان تامین اجتماعی	۱۳,۷۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴۱,۴۳۳,۱۵۱
بازنشتستگی کشوری	۱,۲۶۲,۳۰۰	۱,۳۷۶,۴۰۱	۵,۹۶۱,۶۳۶
بانک ها	۱۶۳,۸۰۰	۱۰۲,۳۰۰	
صنعت نفت	۹۳,۸۰۰	۷۳,۹۰۰	
فولاد	۹,۱۵۰	۸۳,۰۰۰	
روستاییان و عشایر	۱,۳۲۲,۴۵۱	۲۲,۷۵۴	
بانک مرکزی	۲۰,۴۰۰	۳۳,۳۰۰	
وکلای دادگستری	۲۸,۷۰۰	۶۷۰	
صدا و سیما	۱۳,۱۰۰	۱۳,۴۰۰	
هواپیمایی هما	۱۳,۹۰۰	۹,۵۰۰	
شهرداری تهران	۱۱,۵۰۰	۹,۴۰۰	
آینده ساز	۱۰,۹۰۰	۴,۲۰۰	
بیمه ایران	۴,۶۰۰	۱,۵۰۰	
ملی مس ایران	۱۹۰	۳,۸۰۰	
سازمان بنادر و کشتیرانی	۱,۳۰۰	۲,۱۰۰	
بیمه مرکزی	۲۶۱	۲۰۵	
ضریب پوشش جمعیت			۶۹ درصد

